

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2024 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA Cezariusz Baćkowski

Sędziowie: SA Jerzy Skorupka (spr.)

SA Maciej Skórniak

Protokolant: Katarzyna Szypuła

przy udziale Dariusza Sulikowskiego prokuratora Prokuratury (...)

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2024 r. sprawy

L. P. (1) oskarżonego o czyny z art. 286 § 1 K.k. w zw. 294 § 1 K.k. w zw. z art. 12 § 1 K.k., z art. 586 K.s.h., z art. 77 pkt 2 i art. 79 pkt 3 i 4 ustawy o rachunkowości, z art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości, z art. 62 § 3 K.k.s., z art. 303 § 1 K.k., z art. 302 § 1 K.k., z art. 300 § 2 K.k.

R. S. oskarżonego o czyny z art. 286 § 1 K.k. w zw. 294 § 1 K.k. w zw. z art. 12 § 1 K.k., z art. 586 K.s.h., z art. 77 pkt 2 i art. 79 pkt 3 i 4 ustawy o rachunkowości, z art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości, z art. 62 § 3 K.k.s., z art. 303 § 1 K.k., z art. 302 § 1 K.k., z art. 300 § 2 k.k.

P. O. oskarżonego o czyny z art. 286 § 1 K.k. w zw. 294 § 1 K.k. w zw. z art. 12 § 1 K.k. z art. 586 K.s.h., z art. 77 pkt 2 i art. 79 pkt 3 i 4 ustawy o rachunkowości, z art. 77 pkt 2 i art. 79 pkt 3 i 4 ustawy o rachunkowości, z art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości, z art. 62 § 3 K.k.s., z art. 303 § 1 K.k., z art. 302 § 1 K.k., z art. 300 § 2 K.k.

**na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego R. S.
i prokuratora co do wszystkich oskarżonych**

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 8 lutego 2023 r. sygn. akt III K 164/21

I. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do R. S. w ten sposób, że:

- 1. uniewinnia go od czynu przypisanego w punkcie I części rozstrzygającej, tj. przestępstwa z art. 286§1 KK w zw. z art. 294§1 KK w zw. z art. 12§1 KK stwierdzając, że utraciła moc kara łączna pozbawienia wymierzona oskarżonemu w punkcie IV części rozstrzygającej oraz orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej z punktu V części rozstrzygającej;**
- 2. przyjmuje, że czynu z art. 586 KSH przypisanego w punkcie II części rozstrzygającej, oskarżony dopuścił się w okresie od 1 kwietnia 2013 r. do 6 marca 2014 r.;**

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok w stosunku do R. S. utrzymuje w mocy;

III. *utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do P. O. i L. P. (1);*

IV. *na podstawie art. 69§1 i 2 KK oraz art. 70§1 KK w zw.*

z art. 4§1 KK wykonanie kary pozbawienia wolności wymierzonej R. S. w punkcie III części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku warunkowo zawiesza na okres roku próby;

V. *określa, że wydatki związane z apelacją prokuratora ponosi Skarb Państwa i zwalnia R. S. od ponoszenia przypadających od niego kosztów za postępowanie odwoławcze, obciążając Skarb Państwa wydatkami poniesionymi w tym postępowaniu.*

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z 8 lutego 2023 r.:

I. uznał oskarżonych **L. P. (1)**, **R. S.** za winnych tego, że w okresie od 28 sierpnia 2012r. do 30 stycznia 2013r. w Ś., działając wspólnie i w porozumieniu, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pełniąc funkcje: L. P. (1) Prezesa a R. S. Wiceprezesa Zarządu spółki pod firmą Hurtownia (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ś., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru zapłaty za zamówiony towar doprowadzili niżej wymienionych kontrahentów Spółki, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wydanie spółce zamówionego i dostarczonego towaru, nie regulując należności z tego tytułu w wysokości:

1. 52 063,51 zł na rzecz (...) S.A.,
2. 6 804,02 zł na rzecz (...) sp. z o.o. z/s w S.,
3. 208 970,40 zł na rzecz Zakładów (...) S.A. w K.,
4. 2 738,61 zł na rzecz (...) sp. j. z/s w S.,
5. 6.310,20 zł na rzecz Zakładów (...) sp. j. (...),
6. 53 938,86 na rzecz Zakładów (...) sp. z o.o. w Ś.,
7. 32 436,18 zł na rzecz Zakładu (...) sp. z o.o. z/s w R.,
8. 5 507,85 zł na rzecz K. J. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą we W.,
9. 21 975,02 zł na rzecz Zakładów (...) sp. j. z/s w R.,
10. 22 906,37 zł na rzecz M. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą PPUH Zakład (...) z/s w P.,
11. 14 951,29 na rzecz (...) sp. j. z/s w R.,
12. 23 588,70 zł na rzecz (...) sp. j. z/s w K.,

powodując znacznej wartości szkodę w łącznej kwocie 452 191,01 zł i kwalifikuje zarzucany im czyn z art. 286 § 1 K.k. w zw. 294 § 1 K.k. w zw. z art. 12 § 1 K.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 K.k. wymierza im karę:

- R. S. w wysokości 1 roku pozbawienia wolności,
- L. P. (1) w wysokości 1 roku pozbawienia wolności a na podstawie art. 33 § 2 K.k. wymierza mu karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych określając wysokość stawki na kwotę 20 (dwudziestu) zł;

II. uznał oskarżonego **R. S.** za winnego tego, że w okresie od 1 kwietnia 2011r. do 6 marca 2014r. w Ś. pełniąc funkcję Wiceprezesa Zarządu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ś. nie zgłosił wniosku o upadłość spółki, pomimo powstania,

według przepisów, warunków uzasadniających jej upadłość, w szczególności zobowiązania spółki przekroczyły wartość jej majątku a także nie wykonywała ona swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych i kwalifikuje zarzucany mu czyn z art. 586 k.s.h. i za to na podstawie art. 586 k.s.h. wymierza mu karę grzywny w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych określając wysokość stawki na kwotę 20 (dwudziestu) zł;

III. uznał oskarżonego **R. S.** za winnego tego, że pełniąc funkcję Wiceprezesa Zarządu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ś., działając w krótkich okresach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, wbrew przepisom art. 49 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 69 i art. 70 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości dopuścił do niesporządzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z działalności tej spółki a także do braku ogłoszenia i przesłania tych dokumentów do Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej, Wydział IX Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

- w okresie od 1 kwietnia 2013r. do 20 kwietnia 2018r. za rok 2012r.,
- w okresie od 1 kwietnia 2014r. do 20 kwietnia 2018r. za rok 2013r.,
- w okresie od 1 kwietnia 2015r. do 20 kwietnia 2018r. za rok 2014r.,
- w okresie od 1 kwietnia 2016r. do 20 kwietnia 2018r. za rok 2015r.,

i kwalifikuje zarzucane mu czyny z art. 77 pkt 2 i art. 79 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości w zw. z art. 11 § 2 K.k. i za to na podstawie art. 79 pkt 3 i 4 powołanej ustawy w zw. z art. 11 § 3 K.k. w zw. z art. 91 § 1 K.k. w zw. z art. 4 § 1 K.k. wymierza mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 91 § 2 K.k. w zw. z art. 4 § 1 K.k. orzeczone wobec oskarżonego **R. S.** w punktach I., III. wyroku kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył karę łączną 1 roku pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 K.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego **R. S.** w punkcie IV wyroku kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata;

VI. uznał oskarżonego **L. P. (1)** za winnego tego, że w okresie od 1 kwietnia 2011r. do 6 marca 2014r. w Ś. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ś. nie zgłosił wniosku o upadłość spółki, pomimo powstania, według przepisów, warunków uzasadniających jej upadłość, w szczególności zobowiązania spółki przekroczyły wartość jej majątku a także nie wykonywała ona swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych i kwalifikuje zarzucany mu czyn z art. 586 k.s.h. i za to na podstawie art. 586 k.s.h. wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych określając wysokość stawki na kwotę 20 (dwudziestu) zł;

VII. uznał oskarżonego **L. P. (1)** za winnego tego, że pełniąc funkcję Wiceprezesa Zarządu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ś., działając w krótkich okresach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, wbrew przepisom art. 49 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 69 i art. 70 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości; dopuścił do niesporządzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z działalności tej spółki a także do braku ogłoszenia i przesłania tych dokumentów do Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej, Wydział IX Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

- w okresie od 1 kwietnia 2013r. do 20 kwietnia 2018r. za rok 2012r.,
- w okresie od 1 kwietnia 2014r. do 20 kwietnia 2018r. za rok 2013r.,
- w okresie od 1 kwietnia 2015r. do 20 kwietnia 2018r. za rok 2014r.,
- w okresie od 1 kwietnia 2016r. do 20 kwietnia 2018r. za rok 2015r.,

i kwalifikuje zarzucane mu czyny z art. 77 pkt 2 i art. 79 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości w zw. z art. 11 § 2 K.k. i za to na podstawie art. 79 pkt 3 i 4 powołanej ustawy w zw. z art. 11 § 3 K.k. w zw. z art. 91 § 1 K.k. w zw. z art. 4 § 1 K.k. wymierza mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

VIII. na podstawie art. 91 § 2 K.k. w zw. z art. 4 § 1 K.k. orzeczone wobec oskarżonego **L. P. (1)** w punktach I., VII. wyroku kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył karę łączną 1 roku pozbawienia wolności;

IX. na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 K.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego **L. P. (1)** w punkcie VIII wyroku kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata;

X. na mocy art. 41 § 1 K.k. orzekł wobec **R. S., L. P. (1)** zakazy wykonywania funkcji członka zarządu i członka rady nadzorczej spółek prawa handlowego oraz pełnomocnika w działalności gospodarczej na okres lat 5 (pięciu);

XI. na podstawie art. 41 § 2 K.k. orzekł zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w postaci sprzedaży hurtowej i detalicznej mięsa i wyrobów z mięsa, w tym prowadzonych w wyspecjalizowanych sklepach a także na straganach i targowiskach;

XII. uniewinnił oskarżonego **R. S.** od popełnienia czynów opisanych w punktach XVII - XXI części wstępnej wyroku;

XIII. uniewinnił oskarżonego **L. P. (1)** od popełnienia czynów opisanych w punktach XXVII - XXXI części wstępnej wyroku;

XIV. uniewinnił oskarżonego **P. O.** od popełnienia czynów opisanych w punktach I – XI części wstępnej wyroku zaliczając wydatki w tym zakresie na rachunek Skarbu Państwa;

XV. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonych **R. S., L. P. (1)** na rzecz Skarbu Państwa wydatki poniesione w sprawie częściowo w kwocie po 2 000 (dwa tysiące) zł, a na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych wymierzył im opłatę sądową w wysokości:

- R. S. – 180 zł,
- L. P. (1) - 1080 zł.

Wyrok zaskarżył oskarżyciel publiczny na niekorzyść P. O. co do czynów I, II, VIII, IX i X, na niekorzyść R. S. co do czynów I, II, IV, V, XVII, XVIII i XXIX oraz na niekorzyść L. P. (1) co do czynów I, VI, VIII, XIX, XXVII, XXVIII i XXIX zarzucając:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia wobec wszystkich oskarżonych i mający wpływ na jego treść, polegający na błędnym uznaniu, że:

- 1) P. O. nie wypełnił znamion żadnego z czynów zarzuconych mu w akcie oskarżenia;
- 2) żaden z oskarżonych nie dopuścił do prowadzenia ksiąg rachunkowych wbrew ustawie o rachunkowości oraz art. 303§1 KK;
- 3) dokumentacja księgowa spółki przechowywana była prawidłowo po 21 stycznia 2013 r;

II. rażąco niewspółmierność kar wymierzonych L. P. (1) i R. S., gdy okoliczności sprawy, wysoki stopień społecznej szkodliwości popełnionych czynów, wielość pokrzywdzonych i wysokość wyrządzonej szkody, a także wzgląd na cele zapobiegawcze kary, przemawiają za wymierzenie im kary surowszej.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku jak we wniosku odwoławczym.

Wyrok zaskarżył w całości obrońca R. S. adw. P. Z. zarzucając:

I. obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 7 KPK przez dowolną analizę wyjaśnień oskarżonego, co miało wpływ na uznanie go za winnego czynów z art. 286§1 KK w zw. z art. 294§1 KK i art. 12§1 KK oraz z art. 586 KSH, a także z art. 77 pkt 2 i art. 79 pkt 3 i 4 ustawy o rachunkowości;
2. art. 410 KPK w zw. z art. 4 KPK przez pominięcie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego dotyczących spłaty zadłużenia przez sp. (...) oraz wprowadzenia przez spółkę programu naprawczego, co świadczy, że oskarżony nie miał zamiaru uchylania się od zobowiązań oraz oszukania kontrahentów;
3. art. 410 KPK w zw. z art. 4 KPK przez pominięcie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, że:
 - a) sprawami finansowymi sp. (...) zajmował się wyłącznie L. P. (1), a sprawozdaniami finansowymi księgowa, która nie informowała członków zarządu o okolicznościach uzasadniających złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości, przez co oskarżony R. S. nie znał faktycznego stanu majątkowego spółki i pozostawał w błędzie co do rzeczowego stanu oraz obowiązku składania rocznych sprawozdań finansowych;
 - b) we wrześniu 2012 r. oskarżony został wysłany na urlop, a w styczniu 2013 r. rozwiązał umowę o pracę ze sp. (...) oraz że był zapewniany przez prezesa L. P. (1), że spółka złożyła wniosek o wykreślenie go z zarządu spółki i nie miał świadomości, że nadal jest członkiem zarządu spółki;

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na uznaniu, że oskarżony miał zamiar oszukać pokrzywdzonych, że w latach 2011-2013 znał sytuację finansową spółki (...) i nie złożył wniosku o jej upadłość oraz świadomie nie złożył sprawozdań finansowych.

We wniosku odwoławczym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie R. S. od zarzucanych mu czynów.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zważył co następuje.

Niezasadna jest apelacja oskarżyciela publicznego. Natomiast zasadna w części jest apelacja obrońcy R. S.. Wobec tego, że wymieniony skarżący nie żądał sporządzenia uzasadnienia orzeczenia sądu odwoławczego, w zakresie tej apelacji przedstawione zostaną jedynie ogólne uwagi, gdyż pozostałe podane zostały w ustnym uzasadnieniu na rozprawie odwoławczej.

Oceniając pierwszą z tych apelacji zważyć należy, że odnośnie do P. O. skarżący kwestionuje ustalenie o niepopelnieniu przez tego oskarżonego czynu z art. 586 KSH, pomimo że w stosunku do L. P. (1) i R. S. sąd przyjął, że wniosek o ogłoszenie upadłości sp. z o.o. (...) należało złożyć 1 kwietnia 2011 r., a więc na 10 miesięcy przed rezygnacją P. O. z funkcji członka zarządu tej spółki.

Umknęło jednak skarżącemu, że sąd a quo ustalił, że wymieniona spółka utraciła płynność finansową w 2012 r. (s. 16 uzasadnienia wyroku), a od 1 lutego 2012 r. P. O. nie był już członkiem zarządu spółki, na skutek złożonej wcześniej rezygnacji z pełnienia tej funkcji. Wymieniony sąd ustalił, że L. P. (1) i R. S. czynu z art. 586 KSH dopuścili się w okresie 1 kwietnia 2013 r. do 6 marca 2014 r. (s. 57 uzasadnienia wyroku). Ustalenie to nie znalazło jednak odbicia w treści zaskarżonego wyroku, co wymieniony sąd tłumaczy oczywistą omyłką pisarską. Wobec braku możliwości uznania tego błędu za omyłkę pisarską, sąd odwoławczy zmienił w tej części zaskarżony wyrok przyjmując, że okoliczności uzasadniające złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości sp. (...) wystąpiły 1 kwietnia 2013 r. W tym czasie P. O. nie był członkiem zarządu tej spółki i nie mógł dopuścić się przestępstwa z art. 586 KSH.

Skarżąca podnosi również, że sąd pierwszej instancji wadliwie ustalił, że P. O. nie popełnił czynu z art. 286§1 KK w zw. z art. 294§1 KK, gdyż przesłanki do ogłoszenia upadłości sp. (...) wystąpiły 1 kwietnia 2011 r., co świadczy, że zachowanie tego oskarżonego wobec kontrahentów spółki po 1 kwietnia 2011 r. wypełniało znamiona przestępstwa oszustwa.

Pomijając okoliczność, że według sądu meriti przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości rzeczonyj spółki wystąpiły 1 kwietnia 2013 r., autorka apelacji nie wykazała, że P. O. zatajał te okoliczności przed kontrahentami spółki, tym bardziej, że w spółce pełnił wyłącznie funkcję doradcą. Umknęło skarżącej, że sąd meriti ustalił, że P. O. nie miał kontaktu z dostawcami, nie podejmował z nimi rozmów, nie zamawiał towaru ani nie podejmował decyzji dotyczących spraw majątkowych spółki, a wszelkie umowy i porozumienia kontrahenci zawierali z L. P. (1) i R. S.; również wierzyciele nie kontaktowali się z P. O. (s. 44 uzasadnienia wyroku). W świetle wymienionych ustaleń, sąd pierwszej instancji wytknął oskarżycielowi publicznemu, że nie wykazał w jaki sposób P. O. dopuszczał się oszukańczej działalności wobec pokrzywdzonych podmiotów, a zwłaszcza, w jaki sposób wprowadzał ich w błąd (s. 44 i 45 uzasadnienia wyroku). Podkreślić należy, że skarżąca nie kwestionuje wymienionych ustaleń sądu pierwszej instancji. Pomimo to powtarza twierdzenia zawarte w akcie oskarżenia, które przez sąd zostały odrzucone.

Taka sama sytuacja występuje przy formułowaniu zarzutów dotyczących błędnego ustalenia, że wszyscy oskarżeni nie dopuścili do prowadzenia ksiąg rachunkowych sp. (...) zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o rachunkowości oraz prawidłowo przechowywali wymienione księgi i tym samym nie popełnili przestępstw z art. 77 pkt 1 i art. 62§3 ustawy o rachunkowości oraz z art. 303§1 KK. I w tym wypadku autorka apelacji powtarza twierdzenia zawarte w akcie oskarżenia, zwłaszcza wnioski biegłego K. K., bez żadnego odniesienia się do ustaleń sądu meriti, który w omawianym zakresie odrzucił wnioski tego biegłego.

Zważyć zatem należy, że podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych oskarżyciel publiczny nie wskazał źródła tego uchybienia. Nie wiadomo, czy wskazane w skardze błędy są efektem wadliwej oceny dowodów, a zwłaszcza ustalenia faktów, pomimo że nie wynikają one z ujawnionych dowodów, czy też dokonania ustaleń na podstawie dowodów, które nie zostały ujawnione na rozprawie głównej. Należy mieć przy tym w polu widzenia, że skarżąca nie podnosi zarzutu obrazu przepisu art. 7 KPK oraz art. 410 KPK, co prowadzi do wniosku, że akceptuje ocenę dowodów, którą przeprowadził sąd pierwszej instancji. Więcej, autorka apelacji nie stara się nawet wykazać błędów popełnionych przez sąd przy dokonywaniu kontestowanych ustaleń faktycznych, ograniczając się do stwierdzenia, że skoro w akcie oskarżenia napisano, że oskarżeni dopuścili się rzeczonych przestępstw, to tak należało ustalić. Skarżąca powinna zatem uważnie zaznajomić się z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku, a dopiero później podjąć decyzję o rodzaju i treści zarzutów. Z tych względów, zarzut błędu w ustaleniach faktycznych oceniono jako oczywiście bezzasadny.

W taki samo sposób należy ocenić zarzut niewspółmierności kar wymierzonych oskarżonym. Tej kwestii w uzasadnieniu skargi poświęcono jedno zdanie na s. 15, ograniczające się do powtórzenia ustawowych zwrotów. Nie ma tam żadnych merytorycznych twierdzeń kwestionujących ocenę karygodności zachowania oskarżonych, stopnia ich winy i realizacji celów kary. Skarżący nie kwestionuje ustaleń dokonanych przez sąd a quo mających znaczenie w procesie wymiaru kary, środków karnych i probacyjnych. Zarzut jest więc gołosłowny, a sformułowany wniosek arbitralny.

Natomiast zasadny jest pierwszy zarzut podniesiony w apelacji obrońcy R. S., a w efekcie zarzuty błędnego ustalenia, że oskarżony miał zamiar oszukać pokrzywdzonych. Trafnie wskazuje się w skardze, że kontrahenci znali sytuację finansową sp. (...) i jej problemy finansowe, a pomimo to zawierali kolejne umowy sprzedaży towarów oraz wydłużali terminy spłaty zadłużenia.

Sąd pierwszej instancji ustalił wszak, że pokrzywdzone Zakłady (...) w L. zawarły ze sp. (...) porozumienie dotyczące spłaty zadłużenia i cofnęły powództwo o zapłatę (s. 12 uzasadnienia). (...) SA w K., będące największym kontrahentem sp. (...) zawarły z tą spółką kilka porozumień dotyczących wydłużenia terminów spłaty długów, wyrażając też zgodę na uruchomienie kredytu kupieckiego w wysokości 50.000 zł (s. 13-14 uzasadnienia wyroku). Sąd a quo ustalił, że sp. (...) miała miesięczne obroty w wysokości 700.000 zł i roczne w wysokości 8.000.000 zł. Od początku prowadziła działalność w oparciu o kredyt kupiecki udzielany przez kontrahentów, którego wysokość stale się zwiększała. W

r. 2010 spółka osiągnęła miesięczną stratę w wysokości 12.000 zł, a w r. 2012 stratę w wysokości 20.000 zł. Przy miesięcznych obrotach rzędu 700.000 zł, strata stanowiła około 3% tych obrotów. Spółka nie posiadała przy tym istotnego majątku, który pozwoliłby na zlikwidowanie straty w działalności gospodarczej (s. 43 uzasadnienia wyroku). Łączna wartość niezapłaconych faktur w okresie od czerwca 2010 r. do stycznia 2013 r. wyniosła 452.191,50 zł (s. 48 uzasadnienia wyroku).

Zważyć zatem trzeba, że na rozprawie w dniu 19 maja 2022 r. K. T. zeznał, że sp. (...) handlowała z przedsiębiorstwem (...) od 2008 i nie było zastrzeżeń do współpracy. Uwagi pojawiły się, gdy wymieniona spółka zaczęła zalegać z terminowym opłacaniem faktur. Wtedy firma (...) kierowała wezwania do zapłaty, a w końcu przestała handlować z tą spółką. Na tej samej rozprawie D. P., będący dyrektorem handlowym w Zakładach (...) w K. zeznał, że współpraca ze sp. (...) rozpoczęła się w 2009 r. i w następnych latach rozwijała się. Problemy zaczęły się w latach 2012-2013. Wtedy odbywały się firmowe spotkania, które miały uporządkować kwestie finansowe. Warunki współpracy ulegały zmianie na podstawie negocjacji i porozumień. Celem porozumienia z r. 2012 było zapewnienie spłaty zadłużenia przez sp. (...). Dział windykacji sp. (...) sprawdzał potencjalne zagrożenia. Towar sprzedawano również wtedy, gdy były opóźnienia w zapłacie za faktury. Ponieważ sp. (...) dynamicznie rozwijała się, miała preferencyjne warunki. W pewnym momencie obroty wynosiły około 400-500 tysięcy zł. miesięcznie. Sp. (...) należała do trzech największych kontrahentów. Współpraca zakończyła się w latach 2014-2015. Na tej samej rozprawie Ź. B. z firmy (...) podała, że na rzecz sp. (...) były wystawiane faktury z odroczonym terminem płatności. Jeżeli opóźnienie w zapłacie za fakturę wynosiło 2-3 tygodnie, prowadzone były rozmowy, wysyłano wezwania i upomnienia. Świadek nie wie, czy z tą spółką były zawierane porozumienia dotyczące sposobu i terminu spłaty zadłużenia. Natomiast M. K. z Zakładów (...) zeznał, że pomimo opóźnienia w zapłacie za towar, kontynuowano sprzedaż do sp. (...) z odroczonym terminem płatności. Dopóki spółka dostarczała towar to płaciła, a później przestała.

Na rozprawie w dniu 22 września 2022 r. B. G. ze sp. (...) podała, że współpraca ze sp. (...) układała się pomyślnie. Od 2012 r. spółka miała opóźnienia w płatnościach. Spółka (...) miała informacje o pogarszającej się sytuacji finansowej sp. (...). Zarząd wyraził jednak zgodę na uruchomienie kredytu kupieckiego.

Na rozprawie w dniu 28 października 2022 r. Z. C. zeznał, że pomimo zatorów płatniczych nadal współpracował ze sp. (...). Miesięczne obroty wynosiły około 11.000 zł. Spółka (...) podawała, że ma problemy finansowe, które spowodowały opóźnienia w płatnościach.

Zważyć zatem należy, że od początku działalność sp. (...) opierała się na kredycie kupieckim, a zatem na uzyskaniu odroczonego terminu zapłaty za nabyty towar, który z reguły wynosił 21 dni. W tym czasie spółka zbywała towar uzyskując środki na opłacenie faktur sprzedaży i nabycie nowego towaru. W taki sposób działała zresztą znakomita większość przedsiębiorców. Problemy zaczęły występować, gdy środki uzyskiwane ze sprzedaży towarów nie pozwalały na opłacenie w całości faktur zakupu towaru. Jeżeli taka sytuacja trwała dłuższy czas, problemy finansowe piętrzyły się powodując wystąpienie tzw. zatorów płatniczych. W takiej sytuacji sp. (...) znalazła się w r. 2012. Wdrożono wtedy program naprawczy, o którym zeznała księgowa T. K., który doprowadził do znacznego poprawienia sytuacji finansowej spółki.

Wbrew twierdzeniom zawartym w omawianej apelacji R. S. zawierał umowy sprzedaży z pokrzywdzonymi przedsiębiorstwami. Największym partnerem handlowym sp. (...) były Zakłady (...) SA w K.. Miesięczne obroty handlowe wynosiły nawet 500.000 zł. Gdy sp. (...) przestała terminowo opłacać faktury zakupu towarów, sp. (...) uruchomiła dodatkowy kredyt kupiecki. Nie budzi też wątpliwości, że spółka wiedziała o problemach finansowych kontrahenta, znała jego sytuację finansową, co wynika z zeznań D. P. i B. G.. Pomimo to kontynuowano współpracę i sprzedaż towarów sp. (...).

Zeznania tych świadków mają o tyle istotne znaczenie, gdyż ukazują, że kontrahenci wiedzieli o problemach finansowych sp. (...). Pomimo to kontynuowali współpracę gospodarczą i sprzedawali towar tej spółce. Nie sposób więc twierdzić, że podmioty te były wprowadzane w błąd przez R. S., przez zatajenie sytuacji finansowej wymienionej spółki. Z. C. jasno wszak zeznał, że R. S. podawał, że sp. (...) ma problemy finansowe, podobnie jak M. K. i K. T..

Z przedstawionych okoliczności wynika, że na podstawie wyjaśnień R. S. oraz wymienionych świadków sąd meriti ustalił fakty, które nie wynikają z tych dowodów. Mianowicie, że R. S. zatajał przed kontrahentami problemy finansowe sp. (...), przez co doprowadzał je do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez sprzedaż towarów tej spółce. Z omówionych dowodów wynika, że kontrahenci znali sytuację finansową sp. (...) i na własne ryzyko podejmowali decyzje o sprzedaży towarów tej spółce. Jeżeli więc spółka nie zapłaciła określonych faktur, to skutek ten należy oceniać wyłącznie przez pryzmat niewykonania umowy, a nie przestępstwa z art. 286§1 KK.

Oskarżyciel publiczny nie wykazał a sąd pierwszej instancji nie ustalił, aby w stosunku do innych, nieopisanych wyżej przedsiębiorców, R. S. zachowywał się odmiennie, tzn. zatajał przed nimi rzeczywisty obraz sytuacji finansowej sp. (...). Nawet, jeżeli wymienione kwestie i okoliczności nie stanowiły przedmiotu rokowań i w czasie negocjacji nie rozmawiano o kondycji finansowej ww. spółki, to oskarżyciel publiczny nie wykazał, aby zachowanie oskarżonego stanowiło zatajenie i świadome wprowadzenie w błąd w celu doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

W efekcie, sąd odwoławczy podzielił omówione zarzuty apelacji R. S. i zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił go od popełnienia przestępstwa z art. 286§1 KK w zw. z art. 294§1 KK i art. 12§1 KK.

Natomiast niezasadne okazały się pozostałe zarzuty. Dość powiedzieć, że 27 czerwca 2011 r. R. S. i L. P. (1) złożyli w sądzie roczne sprawozdanie finansowe sp. (...) za okres od 31 maja do 31 grudnia 2010 r. wraz z załącznikami w postaci bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej, sprawozdania zarządu oraz uchwałami o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego (s. 5 uzasadnienia wyroku). W 2010 r. spółka poniosła stratę w wysokości 96.922,58 zł (s. 6 uzasadnienia wyroku).

W dniu 5 lipca 2012 r. R. S. i L. P. (1) złożyli w sądzie sprawozdanie finansowe spółki z rok 2011, w którym wykazano stratę w wysokości 240.163,83 zł (s. 6 uzasadnienia wyroku). Wbrew twierdzeniom zawartym w apelacji, R. S. znał sytuację finansową spółki. Z dowodów tych wynika również, że oskarżony wiedział o obowiązku złożenia wymienionych dokumentów w sądzie, a pomimo to nie uczynił tego za lata 2012-2015.

Sąd pierwszej instancji zasadnie też uznał za niewiarygodne twierdzenia oskarżonego o braku wiedzy o wystąpieniu przesłanek do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. R. S. znał jednak sytuację finansową spółki, wiedział o pogarszającej się kondycji finansowej i narastaniu straty z działalności gospodarczej. Wiedział, że spółka nie posiada majątku pozwalającego na zlikwidowanie tej straty i spłatę zobowiązań. Pomimo wystąpienia okoliczności uzasadniających złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, zaniechał tego, co prawidłowo ustalił sąd meriti. Odmienne stanowisko zawarte w apelacji nie zasługuje na uwzględnienie.

Mając zatem na względzie powyższe uwagi, orzeczono jak na wstępie.

<i>SSA Jerzy Skorupka</i>	<i>SSA Cezariusz Baćkowski</i>	<i>SSA Maciej Skórniak</i>
----------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------------